

Stan prawny: 2009-01-15

Numer dokumentu *LexPolonica*: 5250

**KONWENCJA WIEDEŃSKA
O STOSUNKACH DYPLOMATYCZNYCH,
sporządzona w Wiedniu
dnia 18 kwietnia 1961 r.**

Przekład.

**W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
podaje do powszechnej wiadomości:**

W dniu 18 kwietnia 1961 r. została sporządzona w Wiedniu Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych.

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że wymieniona Konwencja jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 26 lutego 1965 r.

Przewodniczący Rady Państwa:
E. Ochab

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych:

w z. J. Winiewicz

(Tekst konwencji zamieszczony jest w załączniku do niniejszego numeru).

**KONWENCJA WIEDEŃSKA
O STOSUNKACH DYPLOMATYCZNYCH**

Przekład.

Państwa będące Stronami niniejszej Konwencji,

Pomne, że od najdawniejszych czasów ludy wszystkich krajów uznają status przedstawicieli dyplomatycznych,

Świadome celów i zasad Karty Narodów Zjednoczonych, dotyczących suwerennej równości państw, utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz rozwoju przyjaznych stosunków między narodami,

Przeświadczone, że międzynarodowa konwencja o stosunkach, przywilejach i immunitetach dyplomatycznych przyczyni się do rozwoju przyjaznych stosunków między państwami bez względu na różność ich systemów ustrojowych i społecznych,

Rozumiejąc, że celem tych przywilejów i immunitetów nie jest zapewnienie korzyści poszczególnym osobom, lecz zabezpieczenie skutecznego wykonywania funkcji przez misje dyplomatyczne reprezentujące ich państwa,

Potwierdzając, że normy międzynarodowego prawa zwyczajowego powinny nadal obowiązywać w sprawach, które nie zostały wyraźnie uregulowane postanowieniami niniejszej Konwencji,

Uzgodniły, co następuje:

Art. 1.

Dla celów niniejszej Konwencji następujące wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

- (a) wyrażenie „szef misji” oznacza osobę powołaną przez państwo wysyłające do działania w tym charakterze;
- (b) wyrażenie „członkowie misji” oznacza szefa misji oraz członków personelu misji;
- (c) wyrażenie „członkowie personelu misji” oznacza członków personelu dyplomatycznego, personelu administracyjnego i technicznego oraz personelu służby misji;
- (d) wyrażenie „członkowie personelu dyplomatycznego” oznacza członków personelu misji posiadających stopień dyplomatyczny;
- (e) wyrażenie „przedstawiciel dyplomatyczny” oznacza szefa misji lub członka personelu dyplomatycznego misji;
- (f) wyrażenie „członkowie personelu administracyjnego i technicznego” oznacza członków personelu misji zatrudnionych w administracyjnej i technicznej służbie misji;
- (g) wyrażenie „członkowie personelu służby” oznacza członków personelu misji zatrudnionych w służbie domowej misji;
- (h) wyrażenie „prywatny służący” oznacza osobę zatrudnioną w służbie domowej członka misji, która nie jest pracownikiem państwa wysyłającego;
- (i) wyrażenie „pomieszczenia misji” oznacza budynki lub części budynków i tereny przyległe do nich, niezależnie od tego, kto jest ich właścicielem, użytkowane dla celów misji, łącznie z rezydencją szefa misji.

Art. 2.

Ustanowienie stosunków dyplomatycznych pomiędzy państwami oraz wysyłanie stałych misji dyplomatycznych następuje za wzajemną zgodą.

Art. 3.

1. Funkcje misji dyplomatycznej obejmują między innymi:

- (a) reprezentowanie państwa wysyłającego w państwie przyjmującym;
- (b) ochronę w państwie przyjmującym interesów państwa wysyłającego i jego obywateli, w granicach ustalonych przez prawo międzynarodowe;
- (c) prowadzenie rokowań z rządem państwa przyjmującego;
- (d) zaznajamianie się wszelkimi legalnymi sposobami z warunkami panującymi w państwie przyjmującym i z rozwojem zachodzących w nim wydarzeń oraz rozwijanie pomiędzy nimi stosunków gospodarczych, kulturalnych i naukowych.

2. Żadne z postanowień niniejszej Konwencji nie może być interpretowane jako uniemożliwiające pełnienie funkcji konsularnych przez misję dyplomatyczną.

Art. 4.

1. Państwo wysyłające powinno się upewnić, że osoba, którą zamierza akredytować jako szefa misji w państwie przyjmującym, otrzymała agrément tego państwa.

2. Państwo przyjmujące nie jest zobowiązane do podania państwu wysyłającemu przyczyn odmowy agrément.

Art. 5.

1. Państwo wysyłające, po dokonaniu należytej notyfikacji zainteresowanym państwom przyjmującym, może stosownie do okoliczności akredytować szefa misji lub wyznaczyć członka personelu dyplomatycznego w więcej niż jednym państwie, chyba że którekolwiek z państw przyjmujących wyrażnie się temu sprzeciwia.

2. Jeżeli państwo wysyłające akredytuje szefa misji w jednym lub w kilku innych państwach, może ono ustanowić misję dyplomatyczną, kierowaną przez chargé d'affaires ad interim, w każdym z państw, gdzie szef misji nie ma swojej stałej siedziby.

3. Szef misji lub członek personelu dyplomatycznego misji może reprezentować państwo wysyłające wobec każdej organizacji międzynarodowej.

Art. 6.

Dwa lub więcej państw może akredytować tę samą osobę jako szefa misji w innym państwie, chyba że państwo przyjmujące sprzeciwia się temu.

Art. 7.

Z zastrzeżeniem postanowień artykułów 5, 8, 9 i 11 państwo wysyłające może mianować według swego uznania członków personelu misji. W przypadku attachés wojskowych, morskich i lotniczych państwo przyjmujące może żądać, aby ich nazwiska były mu uprzednio przedłożone celem wyrażenia na nie zgody.

Art. 8.

1. Członkowie personelu dyplomatycznego misji będą mieć w zasadzie obywatelstwo państwa wysyłającego.
2. Członkowie personelu dyplomatycznego misji mogą być mianowani spośród osób posiadających obywatelstwo państwa przyjmującego jedynie za zgodą tego państwa, które może ją cofnąć w każdym czasie.
3. Państwo przyjmujące może zastrzec sobie to samo prawo w odniesieniu do obywateli państwa trzeciego, którzy nie są zarazem obywatelami państwa wysyłającego.

Art. 9.

1. Państwo przyjmujące może w każdym czasie i bez obowiązku uzasadnienia swej decyzji zawiadomić państwo wysyłające, że szef misji bądź którykolwiek z członków personelu dyplomatycznego misji jest persona non grata albo że którykolwiek inny z członków personelu misji jest osobą niepożądaną. Państwo wysyłające odpowiednio do okoliczności bądź odwoła daną osobę bądź położy kres jej funkcjom w misji. Dana osoba może być uznana za non grata albo za niepożądaną przed przybyciem na terytorium państwa przyjmującego.
2. Jeżeli państwo wysyłające odmawia wykonania lub nie wykonuje w rozsądnym terminie swych obowiązków wynikających z ustępu 1 niniejszego artykułu, państwo przyjmujące może odmówić uznania danej osoby za członka misji.

Art. 10.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych państwa przyjmującego lub inne ministerstwo uznane za właściwe będą zawiadamiane o:

- (a) mianowaniu członków misji, ich przybyciu i ostatecznym wyjeździe lub też o zakończeniu ich funkcji w misji;
  - (b) przybyciu i ostatecznym wyjeździe osoby należącej do rodziny członka misji oraz zależnie od okoliczności o tym, że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny członka misji;
  - (c) przybyciu i ostatecznym wyjeździe prywatnych służących zatrudnionych u osób wymienionych wyżej w punkcie (a) oraz zależnie od okoliczności o fakcie opuszczenia przez nie służby u tych osób;
  - (d) zatrudnieniu i zwolnieniu osób zamieszkałych w państwie przyjmującym bądź jako członków misji bądź jako prywatnych służących uprawnionych do korzystania z przywilejów i immunitetów.
2. Przybycie i ostateczny wyjazd powinny być w miarę możliwości również notyfikowane uprzednio.

Art. 11.

1. W braku wyraźnego porozumienia co do liczebności misji, państwo przyjmujące może żądać, aby liczebność ta była utrzymana w granicach uznanych przez nie za rozsądne i normalne, uwzględniając okoliczności i warunki panujące w państwie przyjmującym oraz potrzeby danej misji.
2. Państwo przyjmujące może również, w tych samych granicach i bez dyskryminacji, odmówić przyjmowania urzędników określonej kategorii.

Art. 12.

Państwo wysyłające nie może, bez uprzedniej wyraźnej zgody państwa przyjmującego, zakładać biur stanowiących część misji w miejscowościach innych niż te, w których

ustanowiona została sama misja.

Art. 13.

1. Uważa się, że szef misji objął swoje funkcje w państwie przyjmującym, gdy złożył swoje listy uwierzytelniające bądź gdy notyfikował o swoim przybyciu, a wierna kopia jego listów uwierzytelniających została złożona w Ministerstwie Spraw Zagranicznych państwa przyjmującego lub w innym ministerstwie uznanym za właściwe, zgodnie z praktyką panującą w państwie przyjmującym, która powinna być stosowana w jednolity sposób.
2. Kolejność składania listów uwierzytelniających lub ich wiernych kopii jest ustalana według daty i godziny przybycia szefa misji.

Art. 14.

1. Szefowie misji dzielą się na trzy klasy, a mianowicie:
  - (a) ambasadorów i nuncjuszów, akredytowanych przy głowach państw, oraz innych szefów misji równorzędnego stopnia;
  - (b) posłów, ministrów i internuncjuszów, akredytowanych przy głowach państw;
  - (c) chargé d'affaires, akredytowanych przy ministrach spraw zagranicznych.
2. Poza sprawami pierwszeństwa i etykiety nie będzie się czyniło żadnych różnic między szefami misji w zależności od ich klasy.

Art. 15.

Państwa uzgodnią między sobą klasę, do której powinni należeć szefowie ich misji.

Art. 16.

1. Szefowie misji korzystają z pierwszeństwa w obrębie swojej klasy w kolejności dat i godzin objęcia swych funkcji zgodnie z artykułem 13.
2. Zmiany w listach uwierzytelniających szefa misji nie powodujące zmiany klasy nie wpływają na jego pierwszeństwo.
3. Niniejszy artykuł nie stoi na przeszkodzie w stosowaniu praktyki, która jest lub mogłaby być przyjęta przez państwo przyjmujące w odniesieniu do pierwszeństwa przedstawiciela Stolicy Apostolskiej.

Art. 17.

Pierwszeństwo członków personelu dyplomatycznego misji będzie notyfikowane przez szefa misji Ministerstwu Spraw Zagranicznych lub innemu ministerstwu uznanemu za właściwe.

Art. 18.

Przy przyjmowaniu szefów misji powinno się przestrzegać w każdym państwie jednolitego trybu postępowania w odniesieniu do każdej klasy.

Art. 19.

1. Jeżeli stanowisko szefa misji nie jest obsadzone lub jeżeli szef misji nie może pełnić swoich funkcji, chargé d'affaires ad interim będzie działał przejściowo jako szef misji. Nazwisko chargé d'affaires ad interim będzie podane do wiadomości bądź przez szefa misji, bądź, w przypadku gdy nie może on tego uczynić, przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych państwa wysyłającego Ministerstwu Spraw Zagranicznych państwa przyjmującego lub innemu ministerstwu uznanemu za właściwe.
2. W przypadku gdy żaden członek personelu dyplomatycznego misji nie jest obecny w państwie przyjmującym, wówczas dla załatwiania bieżących spraw administracyjnych misji może być wyznaczony przez państwo wysyłające członek personelu administracyjnego i technicznego - za zgodą państwa przyjmującego.

Art. 20.

Misja i jej szef mają prawo używania flagi i godła państwa wysyłającego na pomieszczeniach misji łącznie z rezydencją szefa misji i na jego środkach transportu.

Art. 21.

1. Państwo przyjmujące powinno zgodnie ze swym ustawodawstwem ułatwić na swym terytorium nabycie przez państwo wysyłające pomieszczeń koniecznych dla jego misji bądź pomóc mu w uzyskaniu takich pomieszczeń w inny sposób.

2. Powinno ono również pomóc misjom w razie potrzeby w uzyskaniu odpowiednich mieszkań dla ich członków.

Art. 22.

1. Pomieszczenia misji są nietykalne. Funkcjonariusze państwa przyjmującego nie mogą do nich wkraczać, chyba że uzyskają na to zgodę szefa misji.
2. Państwo przyjmujące ma szczególnie obowiązek przedsięwzięcia wszelkich stosownych kroków dla ochrony pomieszczeń misji przed jakimkolwiek wtargnięciem lub szkodą oraz zapobieżenia jakimkolwiek zakłóceniu spokoju misji lub uchybieniu jej godności.
3. Pomieszczenia misji, ich urządzenia i inne przedmioty, które się w nich znajdują, oraz środki transportu misji nie podlegają rewizji, rekwizycji, zajęciu lub egzekucji.

Art. 23.

1. Państwo wysyłające oraz szef misji są zwolnieni od wszelkich opłat i podatków państwowych, regionalnych lub komunalnych dotyczących pomieszczeń misji, zarówno własnych, jak i wynajętych, z wyjątkiem opłat i podatków należnych za konkretnie wyświadczone usługi.
2. Zwolnienie od podatków przewidziane w niniejszym artykule nie stosuje się do tych opłat i podatków, które na podstawie ustawodawstwa państwa przyjmującego ciążyą na osobach zawierających umowy z państwem wysyłającym lub szefem misji.

Art. 24.

Archiwa i dokumenty misji są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od miejsca, gdzie się znajdują.

Art. 25.

Państwo przyjmujące udzieli wszelkich ułatwień w pełnieniu przez misję jej funkcji.

Art. 26.

Z zastrzeżeniem swoich ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp jest zakazany lub ograniczony ze względu na bezpieczeństwo państwa, państwo przyjmujące zapewni wszystkim członkom misji swobodę poruszania się i podróżowania na swoim terytorium.

Art. 27.

1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodne porozumiewanie się misji dla wszystkich celów urzędowych. W porozumiewaniu się z rządem oraz z innymi misjami i konsulatami państwa wysyłającego, bez względu na miejsce ich siedziby, misja może używać wszelkich odpowiednich środków, łącznie z kurierami dyplomatycznymi oraz korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Misja może jednak zainstalować i używać nadajnika radiowego tylko za zgodą państwa przyjmującego.
2. Korespondencja urzędowa misji jest nietykalna. Wyrażenie „*korespondencja urzędowa*” oznacza wszelką korespondencję odnoszącą się do misji i jej funkcji.
3. Poczta dyplomatyczna nie powinna być otwierana ani zatrzymywana.
4. Przesyłki stanowiące pocztę dyplomatyczną powinny posiadać widoczne znaki zewnętrzne określające ich charakter i mogą zawierać jedynie dokumenty dyplomatyczne lub przedmioty przeznaczone do użytku urzędowego.
5. Kurier dyplomatyczny, który powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument określający jego charakter i liczbę przesyłek stanowiących pocztę dyplomatyczną, będzie chroniony przez państwo przyjmujące w czasie pełnienia swych funkcji. Korzysta on z nietykalności osobistej oraz nie podlega aresztowaniu lub zatrzymaniu w żadnej formie.
6. Państwo wysyłające lub misja mogą wyznaczać kurierów dyplomatycznych ad hoc. W takich wypadkach postanowienia ustępu 5 niniejszego artykułu będą miały również zastosowanie, z tym jednak że wymienione tam immunitety przestaną być stosowane z chwilą, gdy kurier taki doręczy odbiorcy powierzoną sobie pocztę dyplomatyczną.
7. Poczta dyplomatyczna może być powierzona kapitanowi powietrznego statku handlowego, który ma lądować w dozwolonym porcie wejściowym. Powinien on być zaopatrzony w

urzędowy dokument określający liczbę przesyłek stanowiących pocztę, lecz nie będzie on jednak uważany za kuriera dyplomatycznego. Misja może wysłać jednego ze swych członków w celu bezpośredniego i swobodnego odbioru poczty dyplomatycznej od kapitana statku powietrznego.

Art. 28.

Oplaty i należności pobierane przez misję za dokonanie czynności urzędowych są zwolnione od wszelkich podatków i opłat.

Art. 29.

Osoba przedstawiciela dyplomatycznego jest nietykalna. Nie podlega on aresztowaniu ani zatrzymaniu w żadnej formie. Państwo przyjmujące będzie traktować go z należyтым szacunkiem i przedsięwzięć wszelkie odpowiednie kroki, aby zapobiec wszelkiemu zamachowi na jego osobę, wolność lub godność.

Art. 30.

1. Rezydencja prywatna przedstawiciela dyplomatycznego korzysta z takiej samej nietykalności i ochrony jak pomieszczenia misji.
2. Z nietykalności korzystają również jego dokumenty i korespondencja oraz, z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 artykułu 31, jego mienie.

Art. 31.

1. Przedstawiciel dyplomatyczny korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej państwa przyjmującego. Korzysta on również z immunitetu od jurysdykcji cywilnej i administracyjnej tegoż państwa, z wyjątkiem:
  - (a) powództw z zakresu prawa rzeczowego dotyczących prywatnego mienia nieruchomości położonego na terytorium państwa przyjmującego, chyba że posiada on je w imieniu państwa wysyłającego dla celów misji;
  - (b) powództw dotyczących spadkobrania, w których przedstawiciel dyplomatyczny występuje jako wykonawca testamentu, administrator, spadkobierca lub zapisobierca w charakterze osoby prywatnej, a nie w imieniu państwa wysyłającego;
  - (c) powództw dotyczących wszelkiego rodzaju zawodowej lub handlowej działalności wykonywanej przez przedstawiciela dyplomatycznego w państwie przyjmującym poza jego funkcjami urzędowymi.
2. Przedstawiciel dyplomatyczny nie jest obowiązany do składania zeznań w charakterze świadka.
3. W stosunku do przedstawiciela dyplomatycznego nie mogą być przedsięwzięte żadne środki egzekucyjne, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w punktach (a), (b) i (c) ustępu 1 niniejszego artykułu, z zastrzeżeniem jednak, że odnośne środki mogą być przedsięwzięte bez naruszania nietykalności jego osoby lub rezydencji.
4. Immunitet przedstawiciela dyplomatycznego od jurysdykcji państwa przyjmującego nie uchyla w stosunku do niego jurysdykcji państwa wysyłającego.

Art. 32.

1. Państwo wysyłające może zrzec się immunitetu jurysdykcyjnego swoich przedstawicieli dyplomatycznych oraz osób korzystających z immunitetu na podstawie artykułu 37.
2. Zrzeczenie się powinno być zawsze wyraźne.
3. Jeżeli przedstawiciel dyplomatyczny lub osoba korzystająca z immunitetu jurysdykcyjnego na podstawie artykułu 37 wszczyna postępowanie, nie będzie już dopuszczalne powoływanie się na immunitet jurysdykcyjny w stosunku do powództw wzajemnych bezpośrednio związanych z powództwem głównym.
4. Zrzeczenie się immunitetu jurysdykcyjnego w postępowaniu cywilnym lub administracyjnym nie jest uważane za domniemane zrzeczenie się immunitetu w stosunku do wykonania wyroku, co wymaga oddzielnego zrzeczenia się.

Art. 33.

1. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 niniejszego artykułu przedstawiciel dyplomatyczny

nie podlega w zakresie usług świadczonych na rzecz państwa wysyłającego przepisom o ubezpieczeniach społecznych, które mogą obowiązywać w państwie przyjmującym.

2. Zwolnienia przewidziane w ustępie 1 niniejszego artykułu obejmują również osoby pozostające wyłącznie w służbie prywatnej przedstawiciela dyplomatycznego, pod warunkiem: (a) że nie są one obywatelami państwa przyjmującego ani nie posiadają tam stałego miejsca zamieszkania;

(b) że objęte są przepisami o ubezpieczeniach społecznych, które mogą obowiązywać w państwie wysyłającym lub w państwie trzecim.

3. Przedstawiciel dyplomatyczny zatrudniający osoby, w stosunku do których nie mają zastosowania zwolnienia przewidziane w ustępie 2 niniejszego artykułu, powinien przestrzegać obowiązków, jakie nakładają na pracodawców przepisy państwa przyjmującego o ubezpieczeniach społecznych.

4. Zwolnienia przewidziane w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu nie wykluczają dobrowolnego uczestnictwa w systemie ubezpieczeń społecznych państwa przyjmującego, jeżeli uczestnictwo takie dozwolone jest przez to państwo.

5. Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają zawartych poprzednio dwustronnych lub wielostronnych umów w sprawach ubezpieczeń społecznych i nie stają na przeszkodzie zawieraniu takich umów w przyszłości.

Art. 34.

Przedstawiciel dyplomatyczny jest zwolniony od wszelkich opłat i podatków, osobistych i rzeczowych, zarówno państwowych, regionalnych, jak komunalnych, z wyjątkiem:

(a) podatków pośrednich tego rodzaju, które zazwyczaj wliczane są w cenę towarów lub usług;

(b) opłat i podatków dotyczących prywatnego mienia nieruchomości położonego na terytorium państwa przyjmującego, chyba że posiada on je w imieniu państwa wysyłającego dla celów misji;

(c) należności spadkowych pobieranych przez państwo przyjmujące, z zastrzeżeniem postanowień ustępu 4 artykułu 39;

(d) opłat i podatków dotyczących prywatnego dochodu mającego swe źródło w państwie przyjmującym oraz podatków dotyczących kapitału zainwestowanego w przedsiębiorstwach handlowych znajdujących się w państwie przyjmującym;

(e) opłat i podatków należnych z tytułu wyświadczonych usług;

(f) należności rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych oraz stemplowych dotyczących mienia nieruchomości, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 23.

Art. 35.

Państwo przyjmujące powinno zwolnić przedstawicieli dyplomatycznych z wszelkich osobistych świadczeń, z wszelkiego rodzaju służby publicznej oraz z obciążeń wojskowych takich, jak rekwizycje, daniny wojskowe i zakwaterowanie.

Art. 36.

1. Państwo przyjmujące, zgodnie z ustawami i innymi przepisami, jakie może wydać, zezwoli na wwóz oraz udzieli zwolnienia z wszelkich opłat celnych, podatków i innych pokrewnych należności, z wyjątkiem opłat za składowanie, przewóz i podobne usługi, w odniesieniu do:

(a) przedmiotów przeznaczonych do użytku urzędowego misji;

(b) przedmiotów przeznaczonych do osobistego użytku przedstawiciela dyplomatycznego lub członków jego rodziny pozostających z nim we wspólnocie domowej łącznie z przedmiotami związanymi z jego urządzeniem się.

2. Osobisty bagaż przedstawiciela dyplomatycznego jest zwolniony od rewizji, chyba że istnieją poważne podstawy do przypuszczenia, że zawiera on bądź przedmioty nie podlegające zwolnieniom określonym w ustępie 1 niniejszego artykułu, bądź przedmioty, których wwóz lub wywóz jest zabroniony przez ustawodawstwo państwa przyjmującego lub podlega przepisom tego państwa dotyczącym kwarantanny. W takich wypadkach rewizja powinna być przeprowadzona jedynie w obecności przedstawiciela dyplomatycznego lub osoby przez niego

upoważnionej.

Art. 37.

1. Członkowie rodziny przedstawiciela dyplomatycznego pozostający z nim we wspólnocie domowej, o ile nie są obywatelami państwa przyjmującego, korzystają z przywilejów i immunitetów wymienionych w artykułach 29-36.
2. Członkowie personelu administracyjnego i technicznego misji, łącznie z członkami ich rodzin pozostającymi z nimi we wspólnocie domowej, o ile nie są obywatelami państwa przyjmującego lub nie mają tam stałego miejsca zamieszkania, korzystają z przywilejów i immunitetów wymienionych w artykułach 29-35, z tym jednak że immunitet od jurysdykcji cywilnej i administracyjnej państwa przyjmującego, wymieniony w ustępie 1 artykułu 31, nie stosuje się do czynności dokonanych poza pełnieniem ich obowiązków służbowych. Korzystają oni również z przywilejów i immunitetów wymienionych w ustępie 1 artykułu 36 w odniesieniu do przedmiotów wwiezionych w okresie pierwszego urzędowania się.
3. Członkowie personelu służby misji, którzy nie są obywatelami państwa przyjmującego lub nie mają tam stałego miejsca zamieszkania, korzystają z immunitetu w odniesieniu do aktów dokonanych w toku pełnienia ich funkcji oraz ze zwolnienia od opłat i podatków od wynagrodzeń, jakie otrzymują z tytułu zatrudnienia, jak również ze zwolnienia przewidzianego w artykule 33.
4. Prywatni służący członków misji, o ile nie są obywatelami państwa przyjmującego lub nie mają tam stałego miejsca zamieszkania, są zwolnieni z opłat i podatków od wynagrodzeń, jakie otrzymują z tytułu zatrudnienia. Pod wszelkimi innymi względami mogą oni korzystać z przywilejów i immunitetów jedynie w zakresie przyznanym przez państwo przyjmujące. Państwo przyjmujące powinno jednak wykonywać jurysdykcję nad tymi osobami w taki sposób, aby zbytnio nie zakłócać wypełniania funkcji przez misję.

Art. 38.

1. Poza wypadkami, w których dodatkowe przywileje i immunitety zostały przyznane przez państwo przyjmujące, przedstawiciel dyplomatyczny będący obywatelem tego państwa lub mający tam stałe miejsce zamieszkania korzysta jedynie z immunitetu jurysdykcyjnego i nietykalności w odniesieniu do aktów urzędowych dokonywanych w toku pełnienia swych funkcji.
2. Inni członkowie personelu misji oraz prywatni służący będący obywatelami państwa przyjmującego lub mający w nim stałe miejsce zamieszkania korzystają z przywilejów i immunitetów jedynie w zakresie przyznanym przez państwo przyjmujące. Państwo przyjmujące powinno jednak wykonywać jurysdykcję nad tymi osobami w taki sposób, aby zbytnio nie zakłócać wypełniania funkcji przez misję.

Art. 39.

1. Każda osoba uprawniona do przywilejów i immunitetów korzysta z nich od chwili wjazdu na terytorium państwa przyjmującego w celu objęcia swego stanowiska lub, jeżeli już się znajduje na tym terytorium, od chwili notyfikowania jej nominacji Ministerstwu Spraw Zagranicznych lub innemu ministerstwu uznanemu za właściwe.
2. Gdy funkcje osoby korzystającej z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych dobiegły końca, przywileje i immunitety te wygasają w normalnym trybie z chwilą opuszczenia przez nią kraju lub z upływem rozsądnego terminu, w którym mogłaby ona to zrobić, z tym że do tego czasu trwać będą nawet w razie konfliktu zbrojnego. Immunitet trwa jednak nadal w odniesieniu do aktów dokonywanych przez taką osobę w toku pełnienia jej funkcji jako członka misji.
3. W razie śmierci członka misji, członkowie jego rodziny korzystają nadal z przywilejów i immunitetów, do których są uprawnieni, aż do upływu rozsądnego terminu pozwalającego im na opuszczenie terytorium państwa przyjmującego.
4. W razie śmierci członka misji nie będącego obywatelem państwa przyjmującego ani nie mającego tam stałego miejsca zamieszkania lub członka jego rodziny pozostającego z nim we wspólnocie domowej, państwo przyjmujące zezwoli na wywóz ruchomego mienia osoby

zmarłej, z wyjątkiem mienia nabytego w kraju, którego wywóz był zabroniony w chwili śmierci tej osoby. Należności spadkowe nie będą pobierane w odniesieniu do mienia ruchomego, które znalazło się w państwie przyjmującym jedynie wskutek przebywania w tym państwie osoby zmarłej w charakterze członka misji lub członka rodziny członka misji.

Art. 40.

1. Jeżeli przedstawiciel dyplomatyczny przejeżdża przez terytorium lub znajduje się na terytorium państwa trzeciego będąc w podróży celem objęcia swego stanowiska lub powrotu na nie albo też wracając do swego własnego kraju, państwo trzecie, które udzieliło mu wizy w wypadku, gdy wiza taka była wymagana, przyzna mu nietykalność oraz wszelkie inne immunitety, niezbędne dla zapewnienia mu przejazdu lub powrotu. To samo stosuje się również do wszystkich członków jego rodziny korzystających z przywilejów i immunitetów, którzy bądź towarzyszą przedstawicielowi dyplomatycznemu, bądź podróżują oddzielnie w celu połączenia się z nim lub powrotu do swego kraju.

2. W okolicznościach podobnych do określonych w ustępie 1 niniejszego artykułu państwa trzecie nie powinny utrudniać przejazdu przez ich terytorium członkom personelu administracyjnego i technicznego lub personelu służby misji oraz członkom ich rodzin.

3. Państwa trzecie przyznają korespondencji urzędowej i innym formom urzędowego porozumiewania się, łącznie z przesyłkami zredagowanymi kodem lub szyfrem, znajdującym się w tranzycie na ich terytorium, tę samą swobodę i ochronę, jaka jest przyznawana przez państwo przyjmujące. Przyznają one kurierom dyplomatycznym, którym udzielono wizy w wypadku, gdy taka wiza była wymagana, a także poczcie dyplomatycznej w tranzycie taką samą nietykalność i ochronę, jaką obowiązane jest przyznawać państwo przyjmujące.

4. Obowiązki państw trzecich przewidziane w ustępach 1, 2 i 3 niniejszego artykułu stosują się również do osób wymienionych odpowiednio w tych ustępach, jak również do korespondencji urzędowej i poczty dyplomatycznej, które znalazły się na terytorium państwa trzeciego na skutek działania siły wyższej.

Art. 41.

1. Bez uszczerbku dla przywilejów i immunitetów obowiązkiem wszystkich osób korzystających z tych przywilejów i immunitetów jest szanowanie ustaw i innych przepisów państwa przyjmującego. Mają one również obowiązek nie mieszać się do spraw wewnętrznych tego państwa.

2. Wszystkie sprawy urzędowe powierzone misji przez państwo wysyłające do załatwienia z państwem przyjmującym będą przez nią załatwiane z Ministerstwem Spraw Zagranicznych państwa przyjmującego lub za jego pośrednictwem bądź innym ministerstwem uznanym za właściwe.

3. Pomieszczeń misji nie wolno użytkować w jakikolwiek sposób niezgodny z funkcjami misji określonymi bądź w niniejszej konwencji, bądź w innych normach powszechnego prawa międzynarodowego lub w specjalnych umowach obowiązujących między państwem wysyłającym a państwem przyjmującym.

Art. 42.

Przedstawiciel dyplomatyczny nie będzie wykonywał w państwie przyjmującym żadnej działalności zawodowej lub handlowej mającej na celu zysk osobisty.

Art. 43.

Funkcje przedstawiciela dyplomatycznego kończą się, między innymi:

(a) gdy państwo wysyłające notyfikuje państwu przyjmującemu, że funkcje przedstawiciela dyplomatycznego dobiegły końca;

(b) państwo przyjmujące notyfikuje państwu wysyłającemu, że zgodnie z ustępem 2 artykułu 9 odmawia ono uznawania przedstawiciela dyplomatycznego jako członka misji.

Art. 44.

Państwo przyjmujące powinno, nawet w wypadku konfliktu zbrojnego, przyznać ułatwienia w celu umożliwienia wyjazdu ze swego terytorium w możliwie najkrótszym terminie osobom

korzystającym z przywilejów i immunitetów, oprócz tych, które są obywatelami państwa przyjmującego, jak również członkom rodzin takich osób niezależnie od ich obywatelstwa. Powinno ono w szczególności w razie potrzeby oddać do ich dyspozycji konieczne środki transportu dla nich samych i dla ich mienia.

Art. 45.

Jeżeli stosunki dyplomatyczne między dwoma państwami zostały zerwane lub też jeżeli misja została na stałe lub czasowo odwołana:

- (a) państwo przyjmujące obowiązane jest, nawet w wypadku konfliktu zbrojnego, szanować i ochraniać pomieszczenia misji wraz z jej mieniem i archiwami;
- (b) państwo wysyłające może powierzyć pieczę nad pomieszczeniami misji wraz z jej mieniem i archiwami państwu trzeciemu, które jest do przyjęcia dla państwa przyjmującego;
- (c) państwo wysyłające może powierzyć ochronę swych interesów oraz interesów swych obywateli państwu trzeciemu, które jest do przyjęcia dla państwa przyjmującego.

Art. 46.

Państwo wysyłające może, za uprzednią zgodą państwa przyjmującego i na prośbę państwa trzeciego nie reprezentowanego w państwie przyjmującym, podjąć się czasowej ochrony interesów tego państwa trzeciego i jego obywateli.

Art. 47.

1. Przy stosowaniu postanowień niniejszej Konwencji państwo przyjmujące nie będzie stosować dyskryminacji wobec poszczególnych państw.

2. Nie będzie jednak uważane za posunięcie dyskryminacyjne:

- (a) restrykcyjne stosowanie przez państwo przyjmujące jakiegokolwiek z postanowień niniejszej konwencji z powodu restrykcyjnego stosowania tegoż postanowienia do jego misji w państwie wysyłającym;
- (b) wzajemne traktowanie się przez państwa, na podstawie zwyczaju lub umowy, bardziej korzystne niż to, jakie jest wymagane przez postanowienia niniejszej Konwencji.

Art. 48.

Dla wszystkich państw będących członkami Organizacji Narodów Zjednoczonych lub jakiegokolwiek organizacji wyspecjalizowanej lub też będących stronami Statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, jak również dla każdego państwa, które zostało zaproszone przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych, aby stało się stroną Konwencji, niniejsza Konwencja będzie otwarta do podpisu w następujący sposób: do dnia 31 października 1961 roku w Federalnym Ministerstwie Spraw Zagranicznych Austrii, a następnie, do dnia 31 marca 1962 roku, w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku.

Art. 49.

Niniejsza Konwencja podlega ratyfikacji. Dokumenty ratyfikacyjne będą składane Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Art. 50.

Niniejsza Konwencja pozostanie otwarta do przystąpienia dla każdego państwa należącego do którejkolwiek z czterech kategorii wymienionych w artykule 48. Dokumenty przystąpienia będą składane Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Art. 51.

1. Niniejsza Konwencja wejdzie w życie⁽¹⁾ trzydziestego dnia od daty złożenia Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych dwudziestego drugiego dokumentu ratyfikacyjnego lub dokumentu przystąpienia.

2. Dla każdego z państw, które ratyfikuje Konwencję lub do niej przystąpi po złożeniu dwudziestego drugiego dokumentu ratyfikacyjnego lub dokumentu przystąpienia, Konwencja wejdzie w życie⁽²⁾ trzydziestego dnia po złożeniu przez to państwo dokumentu ratyfikacyjnego lub dokumentu przystąpienia.

Art. 52.

Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych będzie zawiadamiał wszystkie państwa należące do którejkolwiek z czterech kategorii wymienionych w artykule 48:

(a) o składaniu podpisów pod niniejszą Konwencją oraz o składaniu dokumentów ratyfikacyjnych lub dokumentów przystąpienia zgodnie z artykułami 18, 49 i 50;

(b) o dniu, w którym niniejsza Konwencja wejdzie w życie zgodnie z artykułem 51.

Art. 53.

Oryginał niniejszej Konwencji, której teksty angielski, chiński, francuski, hiszpański i rosyjski są jednakowo autentyczne, będzie złożony u Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych, który prześle uwierzytelnione jego odpisy wszystkim państwom należącym do którejkolwiek z czterech kategorii wymienionych w artykule 48.

Na dowód czego podpisani niżej Pełnomocnicy, należycie upoważnieni przez ich odnośne rządy, podpisali niniejszą Konwencję.

Sporządzono w Wiedniu dnia osiemnastego kwietnia tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego pierwszego roku.

Za Albaniją:

S. Çarçani

Za Argentynę:

C. Bollini Shaw

Za Austrię:

Kreisky

Za Belgię:

G. Delcoigne

23 października 1961

Za Brazylię:

J. De Souza Leao

Za Bułgarię:

Iv. Daskalov,

Y. Golemanov

Za Białoruską Socjalistyczną Republikę Radziecką:

S. Shardyko

Za Cejlon:

R. S. S. Gunewardene

Za Chile:

Luis Melo Lecaros

Za Chiny:

Hu Ching-Yu,

Chen Tai-Chu

Za Kolumbię:

M. Agudelo G.

Antonio Bayona

Za Kongo (Leopoldville):

J. Kahamba

Za Czechosłowację:

Dr. Richard Ježek

Za Danię:

H. H. Schroder

Za Ekwador:

Z zastrzeżeniem do paragrafów 2, 3 i 4 artykułu 37

N. M. Ponce

Za Niemiecką Republikę Federalną:

Werner Dankwort

Za Finlandię:
Otso Wartiovaara
20 października 1961
Za Ghanę:
E. O. Asafu-Adjaye,
E. Kodjoe Dadzie
Za Gwatemalę:
Francisco Linares Aranda
Za Watykan:
Sac. Agostino Casaroli
Sac. Ottavia de Liva
Za Węgry:
Ustor Endre
Za Iran:
Prof. Dr. A. Matine-Deftary
27 maja 1961
Za Irlandię:
T. J. Horan,
D. P. Waldron
Za Izrael:
Joseph Linton
Za Liban:
E. Donato
Za Liberię:
N. Barnes
Za Liechtenstein:
Heinrich Prinz von Liechtenstein
Za Meksyk
Carlos Dario Ojeda,
Federico A. Mariscal,
Manuel Cabrera
Za Norwegię:
Egil Amlie
Za Panamę:
J. E. Lefevre
Za Filipiny:
Roberto Regala,
20 października 1961
Za Polskę:
Henryk Birecki,
Miroslaw Gąsiorowski
Za Rumunię:
Dimitriu
Za San Marino:
Dr Will Muller-Fembeck,
25 października 1961
Za Senegal:
L. Boissier-Palun
Za Szwecję:
Z. Przybyszewski Westrup
Za Szwajcarię:

Paul Ruegger

Za Syjam:

O. Vanikkul,

30 października 1961

Za Ukraińską Socjalistyczną Republikę Radziecką:

K. Zabigailo

Za Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich:

Tunkin

Za Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii:

Patrick Dean,

11 grudnia 1961

Za Stany Zjednoczone Ameryki:

H. Freeman Matthews,

29 czerwca 1961

Za Urugwaj:

Nelson Iriniz Casas

Za Wenezuelę:

Ramón Carmona

z załączonymi zastrzeżeniami:

W imieniu Rządu, który reprezentuję, pragnę sformułować następujące zastrzeżenia do Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych:

(1) Zgodnie z artykułem 2 dekretu - ustawy z dnia 23 maja 1876 r. w Wenezueli nie przyjęte jest wykonywanie jednocześnie przez tę samą osobę funkcji dyplomatycznych i konsularnych. Z tego powodu Wenezuela nie może zaakceptować postanowień artykułu 3 paragrafu 2 wspomnianej Konwencji.

(2) Zgodnie z obowiązującym obecnie ustawodawstwem Wenezueli przywileje i immunitety nie mogą być stosowane do personelu administracyjnego i technicznego lub do personelu służby: z tego powodu Wenezuela nie może zaakceptować postanowień artykułu 37 paragrafy 2, 3 i 4 tej Konwencji.

(3) Zgodnie z Konstytucją Wenezueli wszyscy obywatele wenezuelscy są równi wobec prawa i żaden z nich nie może korzystać ze specjalnych przywilejów: z tego powodu czynię formalne zastrzeżenie do artykułu 38 Konwencji.

Wiedeń, 18 kwietnia 1961 r.

Ramón Carmona

Przedstawiciel Republiki Wenezueli

Za Jugosławię:

z zastrzeżeniem ratyfikacji

Milan Bartoš,

Lazar Lilić

Przypisy

(1) Data wejścia życie konwencji: 24 kwietnia
) 1964 r.

(2) Data wejścia życie konwencji stosunku do Polski: 19 maja 1965
) r.